

**Opšti uslovi poslovanja Raiffeisen Leasing d.o.o.
Sarajevo
sa fizičkim osobama**

Februar 2023. godine

SADRŽAJ

1.	OPŠTE ODREDBE	3
2.	DEFINICIJE	3
3.	USLOVI ZA USPOSTAVLJANJE ODNOSA IZMEĐU RLBH I KLIJENTA	4
4.	NAČIN KOMUNIKACIJE IZMEĐU RLBH I KLIJENTA	5
5.	USLOVI ZA OBAVLJANJE ODNOSA IZMEĐU RLBH I KLIJENTA	6
6.	NOMINALNA KAMATNA STOPA	6
7.	PROMJENA I USKLAĐIVANJE NOMINALNE KAMATNE STOPE.....	6
8.	ZAKONSKA ZATEZNA KAMATA	7
9.	VLASNIŠTVO PREDMETA LEASINGA	7
10.	OSIGURANJE PREDMETA LEASINGA	7
11.	NAKNADE I TROŠKOVI KOJI PADAJU NA TERET KLIJENTA.....	7
12.	PRIJEVREMENA OTPLATA	8
	<i>Formulacija u skladu sa regulativom za FBiH:</i>	8
	<i>Formulacija u skladu sa regulativom za RS:</i>	8
13.	ODUSTANAK OD UGOVORA	9
	<i>Formulacija u skladu sa regulativom za FBiH:</i>	9
	<i>Formulacija u skladu sa regulativom za RS:</i>	9
14.	OBAVIJEST O STANJU DUGA	10
15.	RASKID UGOVORA	10
16.	INSTRUMENTI OBEZBJEĐENJA UGOVORA.....	11
17.	USTUPANJE POTRAŽIVANJA	12
18.	PRITUŽBE KLIJENATA	12
19.	ZAŠTITA PODATAKA.....	12
20.	ZAVRŠNE ODREDBE.....	13

Na osnovu člana 9. Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga (Službeni novine FBiH, broj: 31/14), člana 6a. Zakona o leasingu (Službeni glasnik RS 70/07 i 116/11), člana 123. Zakona o bankama (Službeni glasnik RS 4/17) i člana 39. i 58. Statuta Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo, Uprava društva Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo dana 14.02.2022. godine donosi

Opšte uslove poslovanja Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo sa fizičkim osobama

1. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Opšti uslovi poslovanja Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo sa fizičkim osobama na području Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (u daljem tekstu: Opšti uslovi poslovanja) koji se primjenjuju na fizičke osobe na području Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske (u daljem tekstu: Klijent) predstavljaju akt poslovne politike Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo (u daljem tekstu: RLBH) kojom se utvrđuju opšti standardi pod kojima RLBH odobrava finansijski leasing Klijentima, uslovi za uspostavljanje odnosa i postupak komunikacije između RLBH i Klijenta te ostali uslovi za obavljanje poslova finansijskog leasinga među njima.

U skladu sa ovim Opštim uslovima poslovanja, Klijent je fizičko lice sa mjestom prebivališta na području Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske koje stupa u poslovni odnos sa RLBH radi korištenja usluga finansijskog leasinga.

Finansijski leasing je finansiranje kupovine sa pravom korištenja predmeta leasinga do isteka ugovora. Pravo svojine prenosi se na Klijenta po isplati posljednje rate i svih drugih obaveza po osnovu zaključenog ugovora.

Član 2.

Donošenjem i dosljednom primjenom ovih Opštih uslova poslovanja RLBH osigurava zaštitu prava i interesa Klijenta te primjenu dobrih poslovnih običaja, dobre poslovne prakse i fer odnosa prema Klijentu.

RLBH se obavezuje da će se dosljedno pridržavati sljedećih načela:

- savjesnosti i poštenja;
- postupanja sa pažnjom dobrog stručnjaka u izvršavanju svojih obaveza;
- ravnopravnog odnosa sa Klijentom;
- zaštite od diskriminacije;
- transparentnog poslovanja i informisanja;
- ugovaranja obaveza koje su određene ili određive;
- prava Klijenta na prigovor i obeštećenje.

RLBH se obavezuje pridržavati svih naprijed navedenih načela u svim fazama zasnivanja i postojanja poslovnog odnosa sa Klijentom.

2. DEFINICIJE

Član 3.

U Opštim uslovima poslovanja i ugovora o finansijskom leasingu za fizička lica određeni pojmovi imaju značenje u smislu kako je navedno:

Nominalna kamata sa fiksnom kamatnom stopom podrazumijeva da se kamatna stopa ne mijenja u periodu važenja Ugovora o leasingu;

Promjenljiva nominalna kamata podrazumijeva tržišno indeksiranu kamatnu stopu, koja se sastoji od promjenljivog i fiksnog elementa, a može se u toku važenja Ugovora o leasingu mijenjati u zavisnosti od promjena vrijednosti referentne stope, od koje se formira promjenljivi element nominalne kamatne stope. Kao početna vrijednost referentne stope uzima se vrijednost iskazana u ugovoru o finansijskom leasingu.

Informacije o leasing proizvodima RLBH, uslovima i potrebnoj dokumentaciji dostupne su Klijentu u poslovnoj mreži RLBH, na zvaničnoj web stranici RLBH i u drugim distributivnim kanalima;

Interkalarna kamata (naknada za angažovanje sredstava); podrazumijeva plaćanje kamate za razdoblje od plaćanja iznosa finansiranja do momenta isporuke.

Naknada za propuštenu dobit usljed prijevremenog raskida ugovora – označava naknadu za prijevremeni raskid Ugovora (propuštena dobit);

Naknada za prijevremeno zatvaranje ugovora (prepayment fee)- označava naknadu za zatvaranje ugovora prije prvobitno definisanog dospjeća;

Naknada za troškove administriranja ugovora – označava naknadu za vođenje ugovora i njegovo administriranje;

Naknada za Raiffeisen Leasing pomoć na cesti – označava naknadu za omogućavanje korištenja pogodnosti tehničke pomoći ili asistencije u vezi predmeta leasinga.

Commitment fee – označava naknadu za odobrena, a neiskorištena sredstva odobrenog finansijskog leasinga;

EURIBOR – Promjenljivi element nominalne kamatne stope utvđuje se na bazi 6-mjesečnog Euribora kao referentne stope na evropskom međubankarskom tržištu koju objavljuje Evropska Centralna Banka na stranici Reutersa ili Bloomerga;

Sudužništvo – na osnovu ugovora i svih izmjena i dopuna zaključenih sa RLBH znači da sudužnik preuzima obavezu da RLBH solidarno odgovara za cijelu obavezu Klijenta tako da RLBH može zahtijevati njeno ispunjenje bilo od glavnog dužnika, bilo od sudužnika, ili od obojice u isto vrijeme;

Mjenica je vrijednosni papir i vrijednosna isprava koja sadrži obavezu na безусловno plaćanje novčanog iznosa bez označavanja dugovinskog uzroka i pravnog osnova. Svi potpisnici na mjenici solidarno odgovaraju imaoocu mjenice za isplatu mjeničnog iznosa, bez obzira na međusobne odnose. RLBH kao mjenični povjerilac može podnijeti na naplatu mjenicu ili pokrenuti izvršni sudski postupak na osnovu vjerodostojne isprave protiv jednog ili više ili protiv svih potpisnika na mjenici i pri tome se ne mora pridržavati reda kojim su se potpisnici obavezali.

3. USLOVI ZA USPOSTAVLJANJE ODNOSA IZMEĐU RLBH I KLIJENTA

Član 4.

U pregovaračkoj fazi RLBH informiše Klijenta o uslovima i svim bitnim karakteristikama usluge koju nudi u obliku standardnog informacionog lista na reprezentativnim primjeru usluge, u pisnoj formi ili elektronskom obliku.

Klijent podnosi zahtjev za leasing RLBH uz koji dostavlja dokumentaciju predviđenu aktima poslovne politike RLBH, među kojom je i dokumentacija kojom se utvrđuje njegova kreditna sposobnost na osnovu čega RLBH odlučuje da li će odobriti zahtjev za leasing.

RLBH prima zahtjev za leasing u obradu samo u slučaju kada je prikupljena cjelokupna dokumentacija.

RLBH zadržava pravo da od Klijenta zahtjeva i dodatnu dokumentaciju i informacije kao uslov za uspostavljanje poslovne saradnje, odnosno zaključenje ugovora. Po prijemu zahtjeva, RLBH provodi mjere identifikacije, vrši procjenu klijenta odnosno utvrđuje kreditnu sposobnost podnosioca zahtjeva i drugih učesnika (sudužnik ili sukorisnik). RLBH kreditnu sposobnost procjenjuje na osnovu podataka i dokumentacije koju dobije od Klijenta i na osnovu uvida u bazu podataka Centralnog registra kredita CBBH (u daljem tekstu CRK) ili neke druge javne registre i baze podataka

Prije zaključenja ugovora o lizingu RLBH će uz prethodnu pisanu saglasnost Klijenta (sukorisnika i sudužnika) informisati i upoznati s dokumentacijom i podacima pribavljenim u postupku procjene kreditne sposobnosti izuzev ako je takvo saopštenje podataka izričito zabranjeno prinudnim propisima ili je suprotno ciljevima javnog poretka.

Ukoliko Klijent (sudužnik ili sukorisnik) nije saglasan da se dobijeni podaci i dokumentacija za procjenu njegove kreditne sposobnosti saopšte drugim licima, RLBH će o tom činjenicom upoznati druga lica.

RLBH obavještava podnosioca zahtjeva o odluci po leasing zahtjevu. Klijent ima pravo na zaključenje ugovora o finansijskom leasingu u periodu od 90 dana od dana donošenja odluke. Ukoliko Klijent u navedenom roku ne zaključi ugovor o finansijskom leasingu sa RLBH, smatraće se da je odustao od zahtjeva, odnosno ugovora o finansijskom leasingu.

RLBH ima pravo u skladu sa važećim zakonskim propisima povjeriti trećim osobama provođenje mjera identifikacije i praćenja klijenta.

RLBH ima pravo na slobodan izbor Klijenta što uključuje i diskreciono pravo da odbije uspostavljanje poslovne saradnje sa Klijentom bez obzira na formalnu ispunjenost uslova od strane Klijenta.

Ako je zahtjev za lizing odbijen na osnovu uvida u bazu podataka RLBH će na zahtjev korisnika (sudužnika ili sukorisnika) uručiti izvještaj CRK na osnovu kojeg je donesena negativna odluka po njegovom zahtjevu bez naknade prilikom izuzimanja dokumentacije koju je korisnik predao RLBH, uz zahtjev za korištenje finansijske usluge.

Prilikom obavljanja procjene, a u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti, RLBH može odbiti stupanje u poslovni odnos sa Klijentom bez davanja objašnjenja.

4. NAČIN KOMUNIKACIJE IZMEĐU RLBH I KLIJENTA

Član 5.

RLBH će, osim ako nije drugačije ugovoreno, upućivati i davati Klijentu sve potvrde, obavijesti, izvještaje, pozive i ostvarivati sve druge oblike komunikacije vezano za obavljanje poslova iz ugovora na adresu, uključujući adresu elektronske pošte i brojeve navedene u zaglavlju ugovora o finansijskom, odnosno u ugovoru, odnosno putem drugih distribucijskih kanala.

Klijent će upućivati RLBH potvrde, obavijesti, pozive kao i ostvarivati sve druge oblike komunikacije vezano za obavljanje poslova iz ugovora o finansijskom leasingu na adrese i brojeve navedene u pojedinačnim ugovorima, uključujući i adresu elektronske pošte

Za potrebe pružanja svih usluga smatrat će se da je obavijest i ostala međusobna komunikacija zaprimljena ukoliko je ista pristigla u toku radnog vremena (8.00 – 16,30 h), osim u slučaju preporučenih pošiljki, ukoliko se pošiljka iz bilo kojeg razloga ne može uručiti primatelju putem dostave, na dan kada je primatelju ostavljena obavijest o prispieću pošiljke od pravnog subjekta ovlaštenog za dostavu pošiljaka.

RLBH i Klijent su obavezni bez odgađanja međusobno jedni druge obavještavati o bilo kakvim promjenama adresa i drugih podataka relevantnih za obavještavanje. Smatrat će se da je obavijest propisano data drugoj stranci ako je takva obavijest poslana na adrese / brojeve, odnosno adrese i brojeve RLBH navedene u odredbama ugovora o finansijskom leasingu.

5. USLOVI ZA OBAVLJANJE ODNOSA IZMEĐU RLBH I KLIJENTA

Član 6.

Poslovanje između RLBH i Klijenta obavlja se zaključivanjem ugovora o finansijskom leasingu. Ugovor o finansijskom leasingu zaključuje se u pisanoj formi u dovoljnom broju primjeraka za obje ugovorne strane.

Svaka ugovorna strana zadržava svoj primjerak ugovora. Pri zaključivanju ugovora o finansijskom leasingu RLBH uz ugovor uručuje Klijentu i jedan primjerak Otplatnog plana koji čini sastavni dio ugovora o finansijskom leasingu. Otplatni plan je plan otplate kojim se definiše iznos i datum otplate glavnice i kamate koje je Klijent obavezan plaćati po ugovoru. Drugi primjerak Otplatnog plana zadržava RLBH u svojoj dokumentaciji.

6. NOMINALNA KAMATNA STOPA

Član 7.

Visina nominalne kamatne stope i pripadajuće naknade zavise od predmeta finansiranja i boniteta / kreditne sposobnosti klijenta.

Ugovorena nominalna kamatna stopa može biti fiksna i promjenljiva.

Nominalna kamata sa fiksnom kamatnom stopom podrazumijeva da se kamatna stopa ne mijenja u periodu važenja ugovora o leasingu.

Promjenljiva nominalna kamata podrazumijeva tržišno indeksiranu kamatnu stopu koja se sastoji od promjenljivog i fiksnog elementa kamatne stope. Promjenljivi element nominalne kamatne stope utvrđuje se na bazi 6-mjesečnog EURIBOR-a kao referentne stope na evropskom međubankarskom tržištu koju objavljuje Evropska Centralna Banka na stranici Reutersa i/ili Bloomberg-a.

Ukoliko dođe do promjene EURIBOR-a za više od 25 osnovnih poena od dana posljednjeg fiksiranja EURIBOR-a, RLBH će izvršiti reprogram otplatnog plana ukoliko su ispunjeni kumulativno uslovi i to: promjena EURIBOR-a za više od 25 bps i ukoliko je prošlo šest mjeseci od dana posljednjeg fiksiranja, o čemu će Klijent biti obaviješten pisanim ili elektronskim putem prije nego što se novi Otplatni plan počne primjenjivati. Svaki novi otplatni plan je obavezujući za Klijenta i činit će sastavni dio ugovora o finansijskom leasingu.

Raiffeisen Leasing d.o.o. Sarajevo kod obračuna kamate koristi prostu, tj. proporcionalnu metodu.

7. PROMJENA I USKLAĐIVANJE NOMINALNE KAMATNE STOPE

Član 8.

Kao početna vrijednost referentne stope uzima se vrijednost iskazana u ugovoru o finansijskom leasingu, a može se mijenjati u zavisnosti od promjena vrijednosti referentne stope.

Osnov za izmjenu važeće nominalne kamatne stope predstavlja razliku između vrijednosti referentne stope koja se primjenjivala u sastavu nominalne kamatne stope i referentne stope utvrđene na zadnji dan tekućeg referentnog perioda.

Visina vrijednosti maksimalne referentne stope je objavljena i dostupna na zvaničnoj web stranici Raiffeisen leasing d.o.o. Sarajevo www.rlbh.ba.

8. ZAKONSKA ZATEZNA KAMATA

Član 9.

Ako Klijent ne ispunjava svoje obaveze u ugovorenom roku, na dospelje a neizmirene obaveze RLBH će zaračunati kamatu u visini od 10% na godišnjem nivou za Klijente sa mjestom prebivališta u Federaciji Bosne i Hercegovine odnosno 10,80% za Klijente sa mjestom prebivališta u Republici Srpskoj i to od dana dospjeća pa do isplate.

9. VLASNIŠTVO PREDMETA LEASINGA

Predmet leasinga je, za vrijeme cjelokupnog trajanja leasinga, u vlasništvu RLBH. Klijent je samo korisnik i nesamostalni posjednik predmeta leasinga.

Nakon isteka trajanja leasinga, odnosno isplatom posljednje rate leasinga i eventualno drugih obaveza (zakašnjele rate, zatezne kamate, kao i ostali troškovi i eventualni izdaci) Klijent stiže pravo vlasništva nad predmetom leasinga. RLBH može Klijentu na njegov zahtjev izdati potvrdu o izmirenju duga.

10. OSIGURANJE PREDMETA LEASINGA

Za cijelo vrijeme trajanja Ugovora, Predmet leasinga mora biti propisno osiguran od svih rizika u obimu i na način koji odredi RLBH (kasko osiguranje motornih vozila, osiguranje protiv požara, elementarnih nepogoda, izljeva vode, krađe, loma, od odgovornosti i dr.), protiv kojih se predmet leasinga može osigurati kod osiguravajućeg društva prema listi osiguravajućih društava prihvatljivih za RLBH.

11. NAKNADE I TROŠKOVI KOJI PADAJU NA TERET KLIJENTA

Član 10.

Klijent ima obavezu snositi sljedeće naknade i troškove:

- **Naknada za obradu zahtjeva za leasing** – obračunava se jednokratno i naplaćuje prilikom dostavljanja poziva na prvo plaćanje. Osnovica za obračun naknade je iznos odobrenog finansiranja po osnovu ugovora o finansijskom leasingu,
- **Naknada za reprogram ugovora o leasingu** – obračunava se i naplaćuje na preostali iznos glavnice po ugovoru o finansijskom leasingu jednokratno i po provedenoj transakciji. Naknada se naplaćuje nakon odobrenja reprograma, a prije zaključenja aneksa ugovora o finansijskom leasingu,
- **Naknada za odustajanje od odobrenog finansiranja po zahtjevu za leasing** – obračunava se jednokratno i naplaćuje uplatom od strane Klijenta na transakcijski račun RLBH. Naknada za odustajanje se ne naplaćuje ukoliko Klijent odustane u toku 14 dana od dana zaključenja ugovora o leasingu,
- **Naknada za troškove administriranja ugovora** – obračunava se kao naknada za vođenje ugovora i njegovo administriranje

Za Klijenta, pored navedenih naknada, mogu nastati i sljedeći troškovi:

- Trošak kupovine mjenice / mjenica,
- Trošak provjere u Registru zaloga te upis zaloga ukoliko je isti neophodan u skladu sa drugim aktima koji posebno regulišu ovu oblast,
- Trošak registracije, obaveznog osiguranja i kasko osiguranja ukoliko je predmet leasinga motorno vozilo, odnosno ukoliko isto podliježe zakonskoj obavezi registracije,
- Trošak imovinskog osiguranja ukoliko je predmet leasinga oprema ili nekretnina.

Navedeni i potencijalni ostali troškovi koji mogu biti obračunati na teret Klijenta sadržani su u Tarifniku usluga RLBH, objavljenom na web stranici www.rlbh.ba.

12. PRIJEVREMENA OTPLATA

Član 11.

Formulacija u skladu sa regulativom za FBiH:

Klijent ima pravo da izvrši prijevremenu otplatu predmeta finansijskog leasinga djelimično ili u cjelosti po ugovoru o finansijskom leasingu i prije ugovorenog roka vraćanja uz obavezu obavještanja RLBH unaprijed pisanim putem, i to u roku od 8 (osam) dana prije namjeravanog povrata.

RLBH neće naplaćivati naknadu za prijevremenu otplatu predmeta finansijskog leasinga u slučajevima:

- ako je otplata bila učinjena na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju čija je namjena obezbjeđivanje otplate,
- ako se otplata vrši u toku perioda za koji je ugovorena promjenljiva nominalna kamatna stopa, osim kod ugovora o finansijskom leasingu čiji je predmet finansiranje nekretnina,
- ako prijevremenu otplatu inicira Klijent i ostatak glavnice naplaćuje iz instrumenata obezbjeđenja,
- smrti Klijenta u kojim slučajevima prijevremenu otplatu vrši porodica, društvo Klijentovog uposlenja ili treća osoba.

RLBH ima pravo na objektivno opravdanu i ugovorenu naknadu troškova u vezi sa prijevremenom otplatom predmeta finansijskog leasinga pod uvjetom da je prijevremena otplata izvršena u periodu tokom kojeg se primjenjivala fiksna nominalna kamatna stopa, a kod ugovora o finansijskom leasingu čiji je predmet finansiranje nekretnina, naknada za prijevremenu otplatu se može obračunati ako je ugovorena fiksna ili promjenljiva nominalna kamatna stopa i ako je iznos prijevremene otplate u periodu od godine dana veći od 20.000,00 KM.

Visina naknade troškova prijevremene otplate predmeta finansijskog leasinga iznosi najviše do 1% iznosa ostatka duga po ugovoru o finansijskom leasingu koji se prijevremeno otplaćuje i to ako je period između prijevremene otplate i roka ispunjenja obaveza iz ugovora o finansijskom leasingu duži od jedne godine, a ako je ovaj period kraći od jedne godine naknada ne može biti veća od 0,5% iznosa ostatka duga po ugovoru o finansijskom leasingu koji se prijevremeno otplaćuje.

Naknada za prijevremenu otplatu predmeta finansijskog leasinga ne može biti veća od iznosa kamate koju bi Klijent platio za vrijeme od dana vraćanja obaveza prema ugovoru o leasingu do dana kada je obaveza po ugovoru trebala biti isplaćena te procentualnog iznosa naknade naplaćene za obradu leasing ugovora.

U slučaju da je Klijentu naplaćena naknada za prijevremeni povrat obaveza po ugovoru o leasingu, a nije trebala biti naplaćena, Klijent ima pravo da traži povrat naplaćene naknade za prijevremeni povrat, a RLBH ima obavezu da Klijentu vrati iznos naplaćene naknade za prijevremeni povrat.

Formulacija u skladu sa regulativom za RS:

Klijent ima pravo da izvrši prijevremenu otplatu predmeta finansijskog leasinga djelimično ili u cjelosti po ugovoru o finansijskom leasingu i prije ugovorenog roka vraćanja uz obavezu obavještanja RLBH unaprijed pisanim putem, i to u roku od 8 (osam) dana prije namjeravanog povrata.

RLBH neće naplaćivati naknadu za prijevremenu otplatu predmeta finansijskog leasinga u slučajevima:

- ako je otplata bila učinjena na osnovu zaključenog ugovora o osiguranju čija je namjena obezbjeđivanje otplate,
- ako se otplata vrši u toku perioda za koji je ugovorena promjenljiva nominalna kamatna stopa,
- ako je iznos prijevremene otplate u periodu od godinu dana manji od 5.000,00 KM,
- ako prijevremenu otplatu inicira Klijent i ostatak glavnice naplaćuje iz instrumenata obezbjeđenja,
- smrti Klijenta u kojim slučajevima prijevremenu otplatu vrši porodica, društvo Klijentovog uposlenja ili treća osoba.

RLBH ima pravo na objektivno opravdanu i ugovorenu naknadu troškova u vezi sa prijevremenom otplatom predmeta finansijskog leasinga pod uslovom da je prijevremena otplata izvršena u periodu tokom kojeg se primjenjivala fiksna kamatna stopa i ako je iznos prijevremene otplate u periodu od godinu dana veći od 5.000 KM.

Visina naknade troškova prijevremene otplate predmeta finansijskog leasinga iznosi najviše do 1% iznosa ostatka duga po ugovoru o finansijskom leasingu koji se prijevremeno otplaćuje i to ako je period između prijevremene otplate i roka ispunjenja obaveza iz ugovora o finansijskom leasingu jednak ili duži od jedne godine, a ako je ovaj period kraći naknada ne može biti veća od 0,5% iznosa ostatka duga po ugovoru o finansijskom leasingu koji se prijevremeno otplaćuje.

Naknada za prijevremenu otplatu predmeta finansijskog leasinga ne može biti veća od iznosa kamate koju bi Klijent platio za vrijeme od dana vraćanja obaveza prema ugovoru o leasingu do dana kada je obaveza po ugovoru trebala biti isplaćena.

U slučaju da je Klijentu naplaćena naknada za prijevremeni povrat obaveza po ugovoru o leasingu, a nije trebala biti naplaćena, Klijent ima pravo da traži povrat naplaćene naknade za prijevremeni povrat, a RLBH ima obavezu da Klijentu vrati iznos naplaćene naknade za prijevremeni povrat.

13. ODUSTANAK OD UGOVORA

Član 12.

Formulacija u skladu sa regulativom za FBiH:

RLBH ne može uplatiti sredstva dobavljaču predmeta leasinga prije isteka roka od 14 dana od dana zaključenja ugovora o finansijskom leasingu, izuzev na izričit zahtjev Klijenta. Zahtjev nije moguće podnijeti ako je ugovorom uslovljeno davanje instrumenata obezbjeđenja sve dok Klijent ne dostavi tražene instrumente.

Klijent ima pravo da odustane od zaključenog ugovora o finansijskom leasingu bez navođenja razloga za odustanak u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno u kraćem roku ugovorenom za prenos sredstava dobavljaču za predmet leasinga na njegov izričit zahtjev. Klijent je dužan da o svojoj namjeri odustanka od ugovora obavijesti RLBH u pisanoj formi, pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustanka od ugovora.

Klijent koji odustane od ugovora o finansijskom leasingu obavezan je da RLBH odmah po slanju obavještenja vratiti predmet leasinga te da RLBH odmah, a najkasnije u roku od 30 dana od dana slanja obavijesti nadoknadi pretrpljenu štetu ukoliko je došlo do umanjenja vrijednosti predmeta leasinga i isplati ugovorenu kamatu od dana zaključenja ugovora o finansijskom leasingu do dana isplate.

Ako se na osnovu ugovora o finansijskom leasingu pružaju i sporedne usluge koje su u vezi sa tim ugovorom, Klijenta više neće obavezivati ugovoro sporednim uslugama ako koristi svoje pravo na odustanak od ugovora o finansijskom leasingu.

Ukoliko Klijent odustane od ugovora prije isteka roka od 14 dana od dana zaključenja ugovora, a obezbijedio je instrumente obezbjeđenja i platio ili preuzeo obavezu plaćanja troškova u vezi sa istim, odustajanjem od ugovora o leasingu takvi troškovi su isključivo troškovi Klijenta.

Formulacija u skladu sa regulativom za RS:

RLBH ne može uplatiti sredstva dobavljaču predmeta leasinga prije isteka roka od 14 dana od dana zaključenja ugovora o finansijskom leasingu, izuzev na izričit zahtjev Klijenta. Zahtjev nije moguće podnijeti ako je ugovorom uslovljeno davanje instrumenata obezbjeđenja sve dok Klijent ne dostavi tražene instrumente.

Klijent ima pravo da odustane od zaključenog ugovora o finansijskom leasingu bez navođenja razloga za odustanak u roku od 14 dana od dana zaključenja ugovora, odnosno u kraćem roku ugovorenom za prenos sredstava dobavljaču za predmet leasinga na njegov izričit zahtjev. Klijent je dužan da o svojoj namjeri odustanka od ugovora obavijesti RLBH u pisanoj formi, pri čemu se datum prijema tog obavještenja smatra datumom odustanka od ugovora.

U slučaju odsutanka Klijenta od zaključenog ugovora RLBH ima pravo na naplatu obračunate naknade za obradu leasing zahtjeva, koja ne može biti veća od naknade u slučaju kada Klijent ne odustane od zahtjeva za leasing.

U slučaju odustanka Klijenta od ugovora o leasingu čiji je predmet finansiranje nekretnina, RLBH ima pravo naplatiti od Klijenta naknadu isključivo stvarnih troškova nastalih zaključenjem ugovora o finansijskom leasingu sa čim je obavezan upoznati Klijenta prije zaključenja ugovora.

Ako se na osnovu ugovora o finansijskom leasingu pružaju i sporedne usluge koje su u vezi sa tim ugovorom, Klijenta više neće obavezivati ugovoro sporednim uslugama ako koristi svoje pravo na odustanak od ugovora o finansijskom leasingu.

Ukoliko Klijent odustane od ugovora prije isteka roka od 14 dana od dana zaključenja ugovora, a obezbijedio je instrumente obezbjeđenja i platio ili preuzeo obavezu plaćanja troškova u vezi sa istim, odustajanjem od ugovora o leasingu takvi troškovi su isključivo troškovi Klijenta.

14. OBAVIJEST O STANJU DUGA

Član 13.

RLBH je obavezan da, najmanje jednom godišnje, bez naknade, dostavi Klijentu koji ima mjesto prebivališta na području Republike Srpske pisani izvod o stanju duga uključujući podatke o iznosu glavnice i kamate, kao i iznos preostalog duga, a za Klijente koji imaju mjesto prebivališta na području Federacije Bosne i Hercegovine samo na njihov izričiti zahtjev.

U slučaju ugovorene promjenljive kamatne stope, RLBH je dužan da o izmjeni te stope, pisanim putem ili na drugi ugovoreni način, obavijesti Klijenta prije početka primjene izmijenjene kamatne stope i u obavještenju navede datum od kada se izmijenjena stopa primjenjuje. Uz obavijest o promjeni kamatne stope RLBH dostavlja besplatno Klijentu izmijenjeni Otplatni plan nakon primjene nove kamatne stope.

15. RASKID UGOVORA

Član 14.

RLBH može u svako doba s trenutnim dejstvom jednostrano raskinuti zaključeni ugovor pismenim obavještenjem upućenim Klijentu ukoliko je ispunjen minimalno jedan od navedenih uslova:

- Klijent ne izvrši plaćanje po pozivu na prvo plaćanje u roku od 15 dana od datuma prijema obavjesti,
- Klijent zakasni s plaćanjem dospjele mjesečne rate ili druge obaveze iz ugovora,
- Klijent zakasni s plaćanjem dospjele mjesečne rate – iznosa koji se plaća za premiju osiguranja,
- Klijent u toku trajanja Ugovora o leasingu promjeni osiguravajuće društvo bez saglasnosti Davaoca leasinga;
- Klijent se o predmetu leasinga ne brine sa pažnjom dobrog privrednika/domaćina ili ne provodi propisane servise i popravke,
- Klijent ne obavjesti RLBH o promjeni svog prebivališta, boravišta ili svog poslodavca, odnosno prestanka svog ugovora o radu,
- Klijent samovoljno mijenja namjenu predmeta leasinga,
- Klijent se preseli u inostranstvo,
- nad Klijentom bude otvoren postupak usmjeren protiv njegove imovine, odnosno ako Klijent umre,

- Klijent ili sudužnici su dali pogrešne, nepotpune ili neistinite podatke o sebi ili svom finansijskom ili imovinskom stanju ili drugim okolnostima koje bi mogle negativno uticati na zaključenje ili ispunjenje ugovora,
- Predmet leasinga bude uništen, otuđen, trajno izgubljen tj. nije pronađen u propisanom roku,
- Nastupi ili prijete da nastupi politička okolnost ili neki drugi događaj, koji po razumnom mišljenju RLBH ima za posljedicu bitnu promjenu u imovini, obavezama, bonitetu, finansijskom položaju ili poslovnim izgledima Klijenta ili da se sposobnost Klijenta da ispuni svoje obaveze po ugovoru o finansijskom leasingu stvarno narušila ili će se narušiti;
- iz bilo kog razloga bilo koje od sredstava obezbjeđenja predviđeno ugovorom izgubi pravnu valjanost ili prestane biti izvršivo i obavezujuće za Klijenta ili njegovu imovinu,
- Dodatna sredstva obezbjeđenja nisu dostavljena RLBH na njegov zahtjev,
- Klijent pri upotrebi predmeta leasinga ne postupa u skladu sa svim važećim zakonskim i podzakonskim propisima koji se odnose na zaštitu okoline i/ili zdravlje i zaštitu ljudi,
- Klijent ne postupi po opomeni ili drugom nalogu RLBH, ili Klijent svojim radnjama ili propustima ugrozi pravo vlasništva ili druga prava ili interese RLBH na predmetu leasinga ili s njim u vezi,
- U slučaju da je dao u podzakup/podleasing predmet leasinga trećem licu bez pisane saglasnosti RLBH;
- Ako nastupe ili prijete da će nastupiti okolnosti čija posljedica može biti ugrožena sposobnost Klijenta da uredno izvršava svoje obaveze iz ugovora,
- Ako se pogoršalo poslovanje i materijalno-finansijski status Klijenta u mjeri da bi time bila ugrožena sposobnost Klijenta da uredno izvršava svoje obaveze iz Ugovora o leasingu,
- Ako se protiv Klijenta pokrene bilo kakav prekršajni i/ili krivični postupak, pri čijem je počinjenju predmet leasinga iskorišten kao sredstvo izvršenja protivpravnog djela.

Obavijest o raskidu ugovora o finansijskom leasingu upućuje se Klijentu preporučenom pošiljkom sa povratnicom na adresu iz ugovora o finansijskom leasingu, odnosno na adresu o kojoj je naknadno u pisanom obliku RLBH obaviješten kao o promjeni adrese.

Takva obavijest, odnosno učinjena izjava o raskidu ugovora proizvodi pravne učinke trenutkom otposljanja bez obzira da li je dostava uspjela ili ne, osim ako u samoj obavijesti nije drugačije određeno.

16. INSTRUMENTI OBEZBJEĐENJA UGOVORA

Član 15.

Pravo, ali i obaveza RLBH je da svoja potraživanja obezbijedi instrumentima obezbjeđenja urednog povrata glavnog duga sa pripadajućim kamatama, naknadama i drugim troškovima.

U pregovaračkoj fazi Klijent se informiše o svim uslovima ugovora o leasingu koji uključuju i potrebne instrumente obezbjeđenja putem standardnog informacionog lista na reprezentativnom primjeru usluge, dostupnog u pisanoj formi ili elektronskom obliku.

RLBH sa Klijentom ugovara sredstva obezbjeđenja ugovora koji mogu biti:

- Sudužništvo, kojim Sudužnik preuzima obavezu da RLBH solidarno odgovara za cijelu obavezu Klijenta tako da RLBH može zahtijevati njeno ispunjenje bilo od glavnog dužnika, tj. Klijenta, bilo od Sudužnika ili od obojice u isto vrijeme,
- Administrativna zabrana – kojom Klijent / Sudužnik daju saglasnost da radi naplate potraživanja RLBH zaplijeni dio njegove plaće i da se izravno isplati RLBH na način utvrđen u toj ispravi,
- Izuzimanje predmeta leasinga (oduzimanje), tj. vraćanje u posjed RLBH predmeta leasinga vansudskim ili sudskim putem,
- Mjenica – vrijednosni papir i vjerodostojna isprava koja sadrži obavezu na bezuvjetno plaćanje novčanog iznosa. RLBH kao mjenični povjerilac može pokrenuti izvršni sudski postupak na osnovu vjerodostojne isprave,
- Založno pravo na pokretnoj ili nepokretnoj imovini,
- Druge vrste obezbjeđenja prihvatljive za RLBH.

Konačni instrumenti obezbjeđenja po pojedinačnom ugovoru zavise od iznosa finansiranja i kreditne sposobnosti i utvrđuju se u pregovaračkoj fazi.

RLBH je ovlašten da instrumente obezbjeđenja neograničeno koristi za naplatu svih potraživanja prema naprijed pobrojanom redosljedu.

Ako iz bilo kojeg razloga bilo koje sredstvo obezbjeđenja plaćanja iz ugovora o leasingu prestane biti pravno valjano ili obavezujuće za Klijenta i/ili njegovu imovinu, ili ako prema mišljenju RLBH bilo koje takvo sredstvo obezbjeđenja ne pruža dovoljno osiguranje za obaveze Klijenta iz ugovora o leasingu, Klijent je obavezan provesti u korist i dati RLBH dodatno sredstvo obezbjeđenja koje RLBH zahtijeva.

Na zahtjev RLBH ugovorne strane će zaključiti dodatne ugovore i/ili pravne dokumente potrebne da bi bilo koje sredstvo obezbjeđenja bilo pravno valjano. Klijent je u roku od 15 dana od dana obavijesti obavezan zamijeniti odnosno dostaviti pravovaljan dokument kao sredstvo obezbjeđenja naplate.

Zasnivanje založnog prava na nepokretnoj imovini vrši se upisom u zemljišne knjige na osnovu notarski obrađenog ugovora o zalogu / hipoteci sa klauzulom pristajanja na neposredno prinudno izvršenje prema svakodobnom vlasniku bez odlaganja, upisom u zemljišne knjige.

Obavezna klauzula ugovora o hipoteci je zabrana otuđenja i opterećenja nad založenom nekretninom bez znanja i saglasnosti RLBH i ista obavezuje Klijenta bez obzira da li je upisana u javne registre (zemljišne knjige).

Obaveza zasnivanja založnog prava na nekretninama podrazumjeva i upis založnog prava u zemljišne knjige dostavljanjem zemljišnoknjižnog izvotka sa upisanim teretom u korist RLBH, sve o trošku Klijenta, a najkasnije u roku koji je definisan ugovorom, a ko ji počinje teći od datuma sačinjavanja notarske isprave.

Ukoliko Klijent ne ispuni obavezu uknjižbe založnog prava na nekretninama RLBH je ovlaštena da u ime i za račun Klijenta izvrši plaćanje troškova upisa u zemljišne knjige te za nastale troškove tereti Klijenta.

Tako nastali troškovi smatraju se dospjelim na dan izvršenja plaćanja, a u slučaju da Klijent ne izvrši dospjela plaćanja, RLBH je ovlašten da iskoristi sve dostupne načine naplate duga, uključujući i sredstva priliva i stanja na svim računima Klijenta.

Sve troškove u vezi sa instrumentima obezbjeđenja snosi Klijent.

17. USTUPANJE POTRAŽIVANJA

Član 16.

RLBH ima pravo prenijeti, kao i potpuno ili djelomično ustupiti svoja prava i obaveze iz ugovora banci ili drugoj finansijskoj organizaciji koja ima dozvolu za rad od Agencije za bankarstvo FBiH.

Ako RLBH prenese potraživanja na drugog povjerioca, Klijent prema povjeriocu-prijemniku ima ista prava koja je imao prema RLBH te može prijemniku istaći osim prigovora koje ima prema njemu i one prigovore koje je imao prema RLBH iz ugovora o leasingu, a prijemnik ne može Klijenta dovesti u nepovoljniji položaj od položaja koji je imao da to potraživanje nije preneseno i Klijent zbog toga ne može biti izložen dodatnim troškovima.

RLBH je dužan obavijestiti Klijenta o prenosu prava i potraživanja, izuzev ako je nastavo da u ime i za račun prijemnika po ugovoru o finansijskom leasingu vrši naplatu ustupljenog potraživanja od Klijenta.

Klijent može svoja prava i obaveze prenijeti na treća lica samo uz prethodnu pismenu saglasnost RLBH.

18. PRITUŽBE KLIJENATA

Član 17.